

Bestyrelsesseminar 31.5 - 1.6.2017

Deltagere: Martin, Bettina, Ole B., Hans, Jonas, Helle, Dannie, Henrik, Anders, Susanne Moos, Christina
Fra sekretariatet: René, Nancy, Susanne, June, Ask, Sofie (ref.)

Vi har traditionelt holdt bestyrelsesseminarer med fagligt såvel som socialt sigte. Også for at ryste den nye bestyrelse sammen.

Udenlandske hjemløse

Rådet for Socialt Udsatte skal diskutere problematikken med romaer på møde i dag. De vil gerne have input fra SAND - hvad er vores holdning til romaer på gaden? Diskussionen er affødt af en pressemeddelelse udsendt af overborgmesteren og socialborgmesteren i Københavns Kommune.

SAND har hidtil haft den holdning, at der er plads til alle hjemløse. Ingen er mere værdigt trængende end andre. Ingen skal sove på gaden i Danmark.

Vi har hidtil skelnet mellem hjemløse og fattigdomsflygtninge. Sidstnævnte er derfor var ikke målgruppe for hjemløsetilbud. Med den holdning har vi undgået at forholde os aktivt til, hvad man så skal gøre ved denne gruppe.

Helle: Der er en anden kultur med kriminalitet. Vi oplever at hjemløse bliver utrygge. Der er en anden mentalitet og den farver måske også synet på danske hjemløse.

Christina: Jeg synes at lovgivningen ift. de her lejre kan være problematisk - det går også ud over andre hjemløse. Da jeg sov på gaden, sov jeg også sammen med flere - og det må man ikke mere. Men vi har ikke de her problematikker i Århus, men vi har romaer. De må ikke bruge væresteder og forsorgshjem, så der er slet ikke de problemer.

Ask: Hvilken holdning kan vi have? Udover at man skal overveje, at den lovgivning man laver også har konsekvenser for andre grupper end dem man ønsker at ramme.

René: Min erfaring er, at dem vi ser her ikke udelukkende er fattigdomsflygtninge, der er også nogle der bliver sendt her op med misbrug og psykiske udfordringer mm.

June: Lovgivningen har ændret sig - for nogle år siden skulle vi lukke dem ind på kommunale tilbud. Men der er ikke tvivl om, at de er anderledes end de danske brugere - bl.a. økonomisk bedre stillet.

Helle: Vi oplever at der er flere, der bliver lokket herop med lovning på jobs - og når de så har arbejdet tre måneder, bliver de smidt ud - uden løn. Det stiller dem i en ekstrem svær situation.

Der er ingen tvivl om at det er sammensat gruppe, med det til fælles at de er pressede.

Helle: Når der fra hjemløsemiljøet udtrykkes at man ikke er tryk mere, så bliver vi nødt til at reagere på det. Romaerne er begyndt at rykke derhen hvor de danske hjemløse opholder sig. Det er nyt, tidligere holdt de sig for sig selv.

Bettina: Altså hvad er vores holdning til dem, der er her illegalt? Vi hjælper vel dem der er her lovligt?? Jeg hjælper ingen illegale...

Jonas: Folk er her jo af en grund. Men man kan jo hjælpe dem videre til et bedre liv.

Helle: Jeg ved at man på visse tilbud - fx under Kirkens Korshær - kræver at folk har et gult sygesikringsbevis, fordi de har begrænsede ressourcer.

Ole B.: Der er jo ikke nok herberger - ikke engang til de danske hjemløse...

Ask: Det er den stigende utryghed Københavns Kommune reagerer på. Lejre mm. Så er der det øgede pres på væresteder mv.

Vi skal ikke nødvendigvis sige hvad løsningen skal være - men mere forholde os til, hvad den skal indeholde.

Konklusion:

- Ingen skal bo på gaden
- Alle skal have hjælp der matcher deres behov
- EU har et ansvar for at meget fattige medlemsstater løftes økonomisk og socialt, så flugten minimeres
- Vi ser at fattige grupperinger går mere i flæsket på hinanden - folk bliver mere og mere desperate. Og det gælder alle grupper. Også danskere. Alle steder er stuvende fulde. Kirkens Korshær har fx en stigning på 42%.
- Ny initiativer hilses velkommen - dog skal man ikke kriminalisere fattigdom og gøre folk mere udsatte - fx forbyde at folk kan sove sammen på gaden.

Forslag: Lave en arbejdsgruppe der beskæftiger sig med romaer/udsatte østeuropæere for at generere noget viden

Christina: I vinters var der nødherberg for østeuropæere i Århus. Det fungerede godt. Det samme i Kbh.

Ask: Men der er jo nogle grundlæggende love - fx at man ikke må ligge det land til byrde man opholder sig i. Lovgivningen er som den er. Og den siger vi ikke, at man ikke skal overholde.

René: Men skal vi ikke udfordre lovgivningen, når den ikke er fair overfor hjemløse?

Diskussion af hvad SAND er sat i verden for - skal vi hjælpe hjemløse børn og fattige udlændinge? Vi skal holde fast i vores kernemålgruppe - men selvfølgelig sikre at andre målgrupper får den hjælp de har krav på, men det er ikke sikkert at det er SAND der skal give hjælpen.

Som udgangspunkt skal ingen bo på gaden.

Inden for gældende lovgivning kan man godt lave transitrum.

Hvis jeg går ned så...

Vi tager en runde blandt bestyrelsesmedlemmerne: Hvad ønsker hver især der gøres, hvis man får det dårligt og tjekker ud en periode?

Der er et ønske om at Ask kommer på Facebook - han lover at overveje det!

Diskussion om galde på Facebook:

Hvordan skal man svare på offentlige angreb på SAND på Facebook?

Skal man lave en generel svarskrivelse? Hvor skal man gøre det? Er Facebook det korrekte forum?

Hvad for nogle fortællinger skal man skabe om SAND?

Udmeldinger - folk bliver sure på Ask ("han bestemmer", "det er Ask, der siger det..."). Men det er jo bestyrelsen der bestemmer, der lægger linjerne og tager beslutningerne - bestyrelsesmedlemmerne er

repræsentanter for hver deres udvalg - der igen repræsenterer hjemløse lokalt i hele landet. Bestyrelsen understreger, at det er dem, der tager beslutningerne – men det vil tit være Ask, der formidler dem videre. Det er muligvis dét, der somme tider bliver misforstået. Det er brugernes organisation - og det skal vi fremhæve.

Jonas: Jeg hører lidt, at vi ikke er dygtige ude lokalt til at oplyse om, hvordan SAND er skruet sammen.

Der har altid været og vil altid være folk, der forlader SAND i vrede og smækker med døren. Noget af den galde de senere spyr ud, kan måske også forklares med en frustration over at være røget ud af det gode fællesskab.

Hvad kan SAND - hvad skal SAND?

HVAD ER SAND?

Interesseorganisation
Sammenslutning
Netværk
Politisk talerør
Hjælp til selvhjælp
Landsdækkende
Bisidning
Talerør
Tillidsmand
Folkeoplysning
Kvindenetværk
Brugerorganisation
Q-gruppen
Ungecrew
Fællesskab
Venner
Socialt
Sparring
Rådgivning/vejledning til det offentlige
Kurser
Formidler
Brobygger
Indsigt og forståelse
Fælles erfaring
Vejen ud af ensomhed

HVAD ER DET VI SKAL?

Skabe synlighed
Skabe netværk
Talerør
Nedbryde fordomme – OPLYSE
Vejviser i systemet
Besøge forsorgshjem
Beboerråd
Udsatteråd
Kurser der styrker brugerinddragelse/indflydelse

Arbejde for at hjemløse skal ses og høres

SAND er

- Landsdækkende brugerorganisation - organisering af hjemløse for at hjælpe hjemløse
- Brugerinddragelse - vi skal sikre brugerinddragelse overalt. I tilbud og i egen sag.
- Erfaring/vidensdeling mellem hjemløse
- ~~Soc. Netværk~~
- Interesseorganisation/politisk talerør
- Kurser - lovgivning, bisidning, tillidsmand

Når man definerer hvad man er, definerer vi også hvad vi ikke er. Man kan ikke være det hele!!
Vi kan ikke løfte enkeltsager - men vi kan pege på principielle skævheder!

Man kan altid diskutere hvilken rækkefølge tingene skal prioriteres i, men nu har vi en liste med kerneydelser.

Tre primære målgrupper:

De hjemløse

Dem der styrer og beslutter på hjemløse boformer (ledelse på boformer og ledere i kommunen)

Det politiske niveau

Hjemløse er det vigtigste råstof i SAND. Uden dem - ingen organisation.

INTERESSEORGANISATION

I modsætning til en hjælpeorganisation. Hvis folk har brug for hjælp må man henvende sig til Kirkens Korshær eller andre organisationer/kommuner, der kan hjælpe. Hvis vi siger vi er en hjælpeorganisation, vil folk også forvente at vi f.eks. hjælper dem med at finde en bolig.

Vi er upartiske men bestemt politiske

Folkeoplysning – vi vil også oplyse hr. og fru DK.

Hvordan skal vi møde hjemløse?

Hjælpe vs. støtte og vejlede:

Det er ikke vores opgave at hjælpe dig - men vi kan bruge din sag til at pege på et problem.

Kunne fx arrangere at man kan komme rundt og besøge de forskellige boformer så man fik et bedre billede af tilbud, når man skal hjælpe og rådgive andre. Også uden for ens eget udvalg.

Flere påpeger at det er de udvalg hvor de enkelte boformer ligger, der skal have kontakten til boformerne.

Det er nødvendigt med mere samarbejde mellem udvalgene.

Hjælp til selvhjælp kan jo være mange ting.

Udbygge listen over forsorgshjem med nøgleord og hvilket udvalg det hører ind under.

Samarbejde mellem udvalgene - lade sig inspirere af hinanden

Erfaringsdag mellem udvalgene - fortælle om de lokale udvalg og ikke mindst de lokale boformer.

Vi kan lave nogle regionale møder, hvor vi starter med at præsentere de boformer vi har i vores område for hinanden.

Udbygge listen over forsorgshjem på hjemmesiden og evt. opdele dem under udvalg.

Forslag om at lave en runde til bestyrelsesmøder, hvor man præsenterer boformer for hinanden.

Vi kan få udsatterådene til at lægge pres på deres kommune for at oplyse om hvad der er af tilbud i deres kommune., hvilket evt. kunne resultere i at flere kommuner laver nøglekort a la København.

Individuelt spørgsmål, om hvordan man skal støtte og hjælpe. Nogen skal man holde i hånden hele vejen.

Nøglekort: Kommunerne skal holdes op på, at de har pligt til at informere deres borgere om de tilbud der er til dem. Pt er det kun Kbh. der laver den. Det skal opdateres løbende for at have værdi...

Der vil altid være tilbud man har begrænset kendskab til, fordi man har sin daglige gang omkring andre tilbud og fordi logistikken udfordrer.

Vi har erfaring og viden om vores lokalområde - og det skal vi dele med hjemløse. Er der juridiske spidsfindigheder, kan man kontakte René eller Nancy.

Et godt råd kan jo også være, at man siger til den hjemløse at vedkommende skal henvende sig på kommunen og få hjælp der.

Nogen gange må man også bare sige 'ok - det kan vi ikke hjælpe med' og så hive fat i nogle af de andre gode SAND folk eller nogle gode folk på boformer, væresteder eller i kommunerne.

Det er individuelt, hvad folk magter. Nogen kan gå de sidste skridt selv ned på jobcentret - andre har brug for at man tager dem i hånden og går derned.

Tilbudsportalen - vi gennemgår denne:

www.tilbudsportalen.dk

Her kan man gå ind og søge - der kan søges på forskellige parametre og målgrupper samt geografi

Arbejdsgrupper i SAND

Grønlændergruppen

Gruppen har lige holdt Grønlandsk Dag: De havde regnet med at der ville omme 30-50 - der kom mellem 80-100

Mange ville gerne være med i arbejdsgruppen, i udvalgene og i kvindenettet. De fik udleveret en seddel med relevante kontaktpersoner

Der er mange store mål i arbejdsgruppen, men man besluttede sig til at starte med rekruttering for at få grønlandere med over i SAND udvalgene - for på den måde at blive klogere på problemstillinger, når man taler udsatte grønlandere i Danmark.

Samarbejdet på tværs af udvalgene lykkedes - flere mødte op og var med til at løfte.

Forskellige aktører på hjemløseområdet i Århus arbejdede også sammen om at få det til at klappe - fx ved at donere sæl, bage kage og brød, lave kaffe og lægge lokaler til.

Selvom man har samme kerneområder - nemlig at hjælpe hjemløse - kan der godt være tendens til en vis konkurrence - derfor var det dejligt med samarbejde.

Tanken er at dagen var en pilot - senere skal det bredes ud til resten af landet til andre byer med lignende arrangementer.

Dagen er også blevet positivt modtaget i grønlander-miljøet - der er tale om at der er taget spadestik til et nyt fællesskab. Mange grønlandere har følt sig ekskluderet ift. hjemløsemiljøet.

Man skal være klar på hvad Grønlandergruppen er - og hvad det skal være?

Skal det være en arbejdsgruppe?

Et fællesskab?

Et SAND udvalg i Grønland?

Det er vigtigt at man melder realistisk ud, hvad der kommer til at ske.

Christina: Det er vigtigt at udvalgene tager godt i mod, hvis der er grønlandere der henvender sig på baggrund af denne dag. Vi understregede flere gange, at det var fint med arbejdsgruppen, men også at det var vigtigt at grønlanderne hiver fat i udvalgene så vi kan gøre brug af deres erfaringer.

Fx i relation til at lave et udvalg i Grønland. Det er en drøm, der ligger ude i fremtiden - men man kan lave et forarbejde via de kontakter vi allerede har - fx er der én, der skal der op om 1½ måned - og hun vil gerne have pjecer med der fortæller om SAND.

Hvordan kan man sikre at det ikke fiser ud - at der bliver hevet fat i de interesserede grønlandere?

Skal man have et grønlandernetværk parallelt med arbejdsgruppen?

Man kan lade sig inspirere af Kvindenettet. Det startede som en arbejdsgruppe, der endte med at konkludere at det der var brug for var et socialt netværk for hjemløse kvinder.

Man kan så have en ambition om, at kvinderne fra netværket siver over i SAND udvalgene.

Pt er der planer om at invitere de 25 vi har kontaktoplysninger på til endnu et møde - og så tage en drøftelse om, hvad der fremadrettet skal ske.

Anders har lavet en liste over kontaktpersoner i alle udvalgene så interesserede har et sted at henvende sig.

Grønlanderarbejdsgruppen skal gøre hvad de vil - det der er vigtigt er, at bestyrelsen nu véd at der er de her planer. Og så må arbejdsgruppen melde tilbage til bestyrelsen når der er lidt mere form på projektet.

Den overvældende succes og interessen for arbejdsgruppen skal vi ride på. Vi har ramt en åre :) Samarbejdet har gjort at man kunne overskue arbejdsopgaverne.

International arbejdsgruppe

- Har kørt længe
- Meget rutinerede medlemmer
- Har besluttet at gøre tingene lidt anderledes.
- Viden der er indsamlet; hvordan får man denne viden ud i resten af DK? Dette involverer SAND udvalgene.
- Hvad har vi brug for viden om? Og så sender vi fremover et par stykker af sted til en konference eller lign. I stedet for at sende hele gruppen afsted.
- Mere målrettet arbejde i stedet for at søge inspiration bredt
- Man vil gerne have et par medlemmer mere - gerne yngre kvinder

Boligruppen: Fra Bænk til bolig

- Der er tre medlemmer
- Har ikke holdt møder længe
- Den har været holdt lidt i live ved at medlemmer har deltaget i konferencer, dialogmøder mm.

- Flere har udtrykt ønske om at komme med - der kan godt bruges flere, hvis den skal genoplives
- Den fortsætter.

Ungegruppen

- Skal bestå i sin nuværende form

Kvindegruppen

- Pengene er ved at løbe ud
- Ask søger nye penge
- Der skal arbejdes på at kvinderne integreres i de lokale udvalg - June har planer om at komme ud til udvalgene efter sommerferien og tage de kvinder med fra kvindenetværket som ikke er en del af udvalget.

Mediegruppen

Sofie vil gerne lave om på mediegruppen, så hun fremover indkalder én eller flere personer til at løse ad hoc opgaver. Der kan være nogle faste medlemmer - Sofie tænker formanden og de to næstformænd. De skal også lave nogle kommandoveje for, hvordan vi kontakter medierne og hvem der skal informeres. En arbejdsgruppe er for langsommelig når medierne først farer frem. Vi skal have en mere smidig måde at lave tingene på.

Vi skal også have regler eller procedurer for hvornår en sag går fra at være lokal til national, og hvem der afgør det eller informerer andre om det.

Redaktionsgruppe, SANDsiger: Sofie vil også gerne lave en gruppe, der arbejder med SANDsigeren. En slags redaktionsgruppe, der evaluerer SANDsigeren. Her udpeger hun nogle folk til at være med.

Vi snakker om at alle udvalg har en presseansvarlig.

Vi snakker om at romasagen, som startede i KBH, let kan blive en landsdækkende sag. Her er det Christina der skal på banen, mens en åbning af et nyt værested er meget lokalt.

Sofie vil gerne koordinere alle pressehenvendelser. Hun kan vurdere hvilke sager hvem skal tage sig af.

Sofie scanner medierne hver morgen for at se, om der er nogle historier vi kan involveres i. Herefter tager hun stilling til, hvem der skal kontaktes. På den måde kan vi også bedre sikre, at vi som organisation udtrykker den samme holdning.

Kommandovejen presse-mæssigt går gennem sekretariatet v. Sofie. Hun skal nok finde den der kan være en god talsmand, f.eks. formanden eller en god case.

Redaktionsgruppen for SANDsigeren vil være flydende. Sofie indkalder de folk der har vist interesse eller som hun tror vil være interessante at få med.

Udenlandske hjemløse

Vi vil gerne nedsætte en arbejdsgruppe om udenlandske hjemløse.

Arbejdsgruppens formål skal være at finde ud af hvilke udlændinge der er, hvilke behov de har og hvordan deres hverdag er. Konflikter med andre grupperinger.

Vi kan evt. tænke Hus Forbi ind i arbejdsgruppen. Der er også projekt UDENFOR, som man kan kontakte. I Århus er det Blå Kors, der meget tager sig af udlændinge.

Helle vil gerne være med i en arbejdsgruppe.

Ask sonderer terrænet. Dvs. spørger de organisationer der arbejder med udenlandske hjemløse, om der er behov for at SAND går ind og laver en arbejdsgruppe. Han melder tilbage til bestyrelsen.

Sofie siger, at der er et møde d. 9. juni i København kl. 13 – 15. som arrangeres af Kirkens Korshær på Kompasset. Hun sender invitationen til Helle, Henrik og Hans.

Følgegrupper og bestyrelser som Ask/SAND sidder i:

Ask deler en liste rundt med de bestyrelser og boformer hvor han selv - eller andre fra SAND er repræsenteret. Vi gennemgår listen.

Dialogmøder med Socialstyrelsen, KL, Socialministeriet

Her sidder Ask. Både Jonas og Christina vil gerne med - Christina bliver fast medlem i gruppen, Jonas bliver suppleant

Følgegruppe til hjemløsestrategien

Her sidder Ask, Martin og Patrick Hartmann.

Dennis Ellehammer og Johanne foreslås som erstatning for Patrick Hartmann. Det skal gerne være en der har erfaring med de indsatser, der skal drøftes.

Vi spørger Dennis.

Ellers skriv til Ask, hvis I kommer i tanke om oplagte kandidater.

Foreningen Hjemløsedagen

Nye vedtægter - man vil gerne være landsdækkende.

Idéen er at lave hjemløsedage flere steder i landet samme dag.

Dilemma; hvad med alle de lokale hjemløsedage, der allerede finder sted på andre datoer.

Ask kontakter fx de SAND udvalg der allerede har hjemløsedage for at høre om de er med på en synkronisering fra 2018

Skepsis: Vi kan ikke samarbejde i større skala og på tværs hvis alle skal holde hjemløsedag samme dag. Man kan også lave statements på anden vis for at markere dagen - fx alle hjemløse mødes og sover på torvet eller gør noget andet.

Omvendt kan det også være godt at lave hjemløsedag i de mindre byer. Det giver udvalgene noget at samarbejde om.

Jonas synes det kunne være en god ide for de små udvalg, som kunne få noget hjælp fra andre organisationer til at stable noget på benene.

Der er fare for at man udvander hjemløsedagen i KBH, hvis man laver dage alle andre steder.

I SAND Østjylland har man tre store byer i deres udvalg. Og hvilke af de tre byer skal man holde det i? Man kan nok ikke holde det samtidig.

I Holstebro har man et etableret samarbejde med andre foreninger og kommunen gennem årene. Det vil man være kede af at opgive for at lave en fælles hjemløsedag.

June og Ask plejer at gå til møderne + SAND Hovedstaden (Vestergaard og Edmund)

Forebyggelse af vold på boformer

Kim fra Odense har siddet i følgegruppen. Steen Rosenquist overtog pladsen efter Kim, da han forlod SAND. Der er et sidste møde efter sommerferien, som Steen deltager i.

Styregruppe for Krattet og Ellehjørnet (skæve boliger i Kbh)

Ask er personligt udpeget

Digitaliseringsstyrelsens netværk

Ole B., Helle og Kromann vil gerne have invitationerne tilsendt.

Styregruppen for Hjem til Alle Alliancen (HTA)

Ask sidder i styregruppen

René og Sofie har afløst Ask pletvist

Sofie sidder i kommunikationsnetværk i HTA

Nu skal der laves en forening - der er stiftende generalforsamling i august for at få valgt en bestyrelse - og derudover skal der nedsættes et advisory board der skal inspirere bestyrelsen.

Jonas træder ind i advisory board

Hus Forbis bestyrelse

Christina vil gerne ind.

Helle tror gerne, hun vil være suppleant.

Følgegruppe til hjemløsetælling

Der tælles hvert 2. år

I år har man også lavet en rapport 'Veje ud af hjemløshed'

Jakob og Christina skal til Aalborg for at fortælle om Poverty Walks. Det er Parasollen, Hanne og Maibritt.

/Sofie d. 1. juni 2017